

Suvestinė redakcija nuo 2024-01-01

Įstatymas paskelbtas: Žin. 1995, Nr. [107-2389](#), i. k. 0951010ISTA00I-1115

Nauja redakcija nuo 2005-01-01:

Nr. [IX-2084](#), 2004-03-30, Žin. 2004, Nr. 57-1982 (2004-04-20), i. k. 1041010ISTA0IX-2084

LIETUVOS RESPUBLIKOS DOKUMENTŲ IR ARCHYVŲ ĮSTATYMAS

1995 m. gruodžio 5 d. Nr. I-1115
Vilnius

PIRMASIS SKIRSNIS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šio Įstatymo tikslas – sudaryti teisinį pagrindą:

1) dokumentams efektyviai valdyti, kad būtų pagrįstas juridinių asmenų veiklos skaidrumas ir atskaitingumas bei užtikrinami susijusių asmenų teisėti interesai;

2) galimybei prieiti prie valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų ir įmonių veiklos dokumentų, kad būtų įgyvendinta piliečių ir kitų asmenų teisė ieškoti, gauti ir skleisti informaciją, taip skatinant šių institucijų, įstaigų ir įmonių veiklos veiksmingumą ir teisėtumą, stiprinant visuomenės pasitikėjimą jomis;

3) Nacionaliniam dokumentų fondui kaupti ir administruoti, kad būtų išsaugotas valstybės dokumentinis paveldas, atminimas ir nacionalinis tapatumas.

2. Šis Įstatymas reglamentuoja valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų ir įmonių, valstybės įgaliotų asmenų, nevalstybinių organizacijų, privačių juridinių asmenų veiklos dokumentų valdymą ir naudojimą, nustato subjektų, atliekančių dokumentų ir archyvų valstybinį administravimą, kompetenciją ir uždavinius.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-917](#), 2010-06-18, Žin., 2010, Nr. 79-4055 (2010-07-03), i. k. 1101010ISTA00XI-917

3. Šis Įstatymas netaikomas dokumentams, priklausantiems bibliotekų ir muziejų fondams.

4. Šis Įstatymas užtikrina Europos Sąjungos teisės aktų, nurodytų šio Įstatymo priede, taikymą asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis reglamentavimo srityje.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [X-992](#), 2006-12-19, Žin., 2007, Nr. 4-154 (2007-01-11), i. k. 1061010ISTA000X-992

2 straipsnis. Pagrindinės šio Įstatymo sąvokos

1. **Agentūrinė kriminalinės žvalgybos informacija** – asmenų, slapta bendradarbiavusių su buvusios SSRS specialiosiomis tarnybomis, duomenys, taip pat duomenys apie šių asmenų verbavimą ir naudojimą, jų surinkti duomenys ir kiti duomenys apie asmenis, gauti taikant žvalgybos ir kriminalinės žvalgybos informacijos rinkimo būdus ir priemones.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [X-992](#), 2006-12-19, Žin., 2007, Nr. 4-154 (2007-01-11), i. k. 1061010ISTA000X-992

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-2243](#), 2012-10-02, Žin., 2012, Nr. 122-6102 (2012-10-20), i. k. 1121010ISTA0XI-2243

2. **Archyvas** – įstaiga ar jos struktūrinis padalinys arba kita sukaupytų dokumentų saugojimo vieta.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-992](#), 2006-12-19, Žin., 2007, Nr. 4-154 (2007-01-11), i. k. 1061010ISTA000X-992

3. Atsarginės kopijos – naudojimui skirtos dokumentų kopijos, pagamintos mikroformos ar skaitmeninėje laikmenoje.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-992](#), 2006-12-19, *Žin.*, 2007, Nr. 4-154 (2007-01-11), i. k. 1061010ISTA000X-992

4. Dokumentacijos planas – valstybės ar savivaldybės institucijos, įstaigos ar įmonės veiklos dokumentų sisteminimo metų planas.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-992](#), 2006-12-19, *Žin.*, 2007, Nr. 4-154 (2007-01-11), i. k. 1061010ISTA000X-992

5. Dokumentas – Lietuvos Respublikoje ar užsienio valstybėje įsteigto juridinio asmens, kitos organizacijos ar jų padalinio (toliau – juridinis asmuo) ar fizinio asmens veiklos procese užfiksuota informacija, nepaisant jos pateikimo būdo, formos ir laikmenos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-1956](#), 2012-03-29, *Žin.*, 2012, Nr. 44-2147 (2012-04-14); *Žin.*, 2012, Nr. 46-0 (2012-04-19); *Žin.*, 2012, Nr. 79-0 (2012-07-05), i. k. 1121010ISTA0XI-1956

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-992](#), 2006-12-19, *Žin.*, 2007, Nr. 4-154 (2007-01-11), i. k. 1061010ISTA000X-992

6. Dokumentų konvertavimas – programinės ir (ar) techninės aplinkos ar pateikimo būdo pakeitimas užtikrinant dokumentuose užfiksuotos informacijos išsaugojimą.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-992](#), 2006-12-19, *Žin.*, 2007, Nr. 4-154 (2007-01-11), i. k. 1061010ISTA000X-992

7. Dokumentų naudojimas – dokumentuose esančios informacijos naudojimas komerciniais ir nekomerciniais tikslais.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-992](#), 2006-12-19, *Žin.*, 2007, Nr. 4-154 (2007-01-11), i. k. 1061010ISTA000X-992

8. Dokumentų saugojimo paslauga – kitų asmenų dokumentų saugojimas specialiose saugyklose pagal licencijos turėtojo sutartinius įsipareigojimus ir teisės aktų nustatytus reikalavimus, siekiant užtikrinti saugomų dokumentų autentiškumą, patikimumą ir prieinamumą visą jų saugojimo laiką.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XI-917](#), 2010-06-18, *Žin.*, 2010, Nr. 79-4055 (2010-07-03), i. k. 1101010ISTA00XI-917

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-1956](#), 2012-03-29, *Žin.*, 2012, Nr. 44-2147 (2012-04-14); *Žin.*, 2012, Nr. 46-0 (2012-04-19); *Žin.*, 2012, Nr. 79-0 (2012-07-05), i. k. 1121010ISTA0XI-1956

9. Dokumentų tvarkymo paslauga – kitų asmenų dokumentų sisteminimas, bylų tvarkymas ir bylų apskaitos rengimas teisės aktų, reglamentuojančių dokumentų valdymą, nustatyta tvarka.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XI-917](#), 2010-06-18, *Žin.*, 2010, Nr. 79-4055 (2010-07-03), i. k. 1101010ISTA00XI-917

10. Dokumentų valdymas – valstybės ar savivaldybės institucijos, įstaigos ar įmonės, valstybės įgalioto asmens, nevalstybinės organizacijos, privataus juridinio asmens vidaus administravimo sritis, kuri apima dokumentų rengimą, tvarkymą, apskaitą, saugojimą.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-992](#), 2006-12-19, *Žin.*, 2007, Nr. 4-154 (2007-01-11), i. k. 1061010ISTA000X-992

Nr. [XI-917](#), 2010-06-18, *Žin.*, 2010, Nr. 79-4055 (2010-07-03), i. k. 1101010ISTA00XI-917

11. Dokumentų valdymo bendroji informacinė sistema (DBSIS) – valstybės informacinė sistema, skirta valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų ir įmonių dokumentams ir informacijai valdyti.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-38](#), 2020-12-03, paskelbta TAR 2020-12-15, i. k. 2020-27346

12. **Neteko galios nuo 2022-07-01**

Straipsnio dalies naikinimas:

Nr. [XIV-1081](#), 2022-05-12, paskelbta TAR 2022-05-27, i. k. 2022-11318

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XI-917](#), 2010-06-18, *Žin.*, 2010, Nr. 79-4055 (2010-07-03), i. k. 1101010ISTA00XI-917

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2240](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2016-01-06, i. k. 2016-00369

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIV-38](#), 2020-12-03, paskelbta TAR 2020-12-15, i. k. 2020-27346

13. Kontekstinė informacija – informacija apie dokumento sandarą, turinį ir aplinką, sudaranti būtinas ir pakankamas sąlygas dokumento autentiškumui ir prieinamumui užtikrinti.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XI-1956](#), 2012-03-29, *Žin.*, 2012, Nr. 44-2147 (2012-04-14); *Žin.*, 2012, Nr. 46-0 (2012-04-19); *Žin.*, 2012, Nr. 79-0 (2012-07-05), i. k. 1121010ISTA0XI-1956

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2240](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2016-01-06, i. k. 2016-00369

Nr. [XIV-38](#), 2020-12-03, paskelbta TAR 2020-12-15, i. k. 2020-27346

14. Nevalstybinės organizacijos – politinės partijos, asociacijos, kitos organizacijos ir susivienijimai, sudaryti narių poreikiams ir viešiesiems interesams tenkinti.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-992](#), 2006-12-19, *Žin.*, 2007, Nr. 4-154 (2007-01-11), i. k. 1061010ISTA000X-992

Nr. [XI-917](#), 2010-06-18, *Žin.*, 2010, Nr. 79-4055 (2010-07-03), i. k. 1101010ISTA00XI-917

Nr. [XI-1956](#), 2012-03-29, *Žin.*, 2012, Nr. 44-2147 (2012-04-14); *Žin.*, 2012, Nr. 46-0 (2012-04-19); *Žin.*, 2012, Nr. 79-0 (2012-07-05), i. k. 1121010ISTA0XI-1956

Nr. [XII-2240](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2016-01-06, i. k. 2016-00369

Nr. [XIV-38](#), 2020-12-03, paskelbta TAR 2020-12-15, i. k. 2020-27346

15. Nuolat saugomi dokumentai – dokumentai, kuriuos nustatyta saugoti neribotą laiką.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-992](#), 2006-12-19, *Žin.*, 2007, Nr. 4-154 (2007-01-11), i. k. 1061010ISTA000X-992

Nr. [XI-917](#), 2010-06-18, *Žin.*, 2010, Nr. 79-4055 (2010-07-03), i. k. 1101010ISTA00XI-917

Nr. [XI-1956](#), 2012-03-29, *Žin.*, 2012, Nr. 44-2147 (2012-04-14); *Žin.*, 2012, Nr. 46-0 (2012-04-19); *Žin.*, 2012, Nr. 79-0 (2012-07-05), i. k. 1121010ISTA0XI-1956

Nr. [XII-2240](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2016-01-06, i. k. 2016-00369

Nr. [XIV-38](#), 2020-12-03, paskelbta TAR 2020-12-15, i. k. 2020-27346

16. Oficialusis dokumentas – valstybės ar savivaldybės institucijos, įstaigos ar įmonės, valstybės įgalioto asmens sudarytas, patvirtintas ar gautas dokumentas, įtrauktas į apskaitą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-1956](#), 2012-03-29, *Žin.*, 2012, Nr. 44-2147 (2012-04-14); *Žin.*, 2012, Nr. 46-0 (2012-04-19); *Žin.*, 2012, Nr. 79-0 (2012-07-05), i. k. 1121010ISTA0XI-1956

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-992](#), 2006-12-19, *Žin.*, 2007, Nr. 4-154 (2007-01-11), i. k. 1061010ISTA000X-992

Nr. [XI-917](#), 2010-06-18, *Žin.*, 2010, Nr. 79-4055 (2010-07-03), i. k. 1101010ISTA00XI-917

Nr. [XII-2240](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2016-01-06, i. k. 2016-00369

Nr. [XIV-38](#), 2020-12-03, paskelbta TAR 2020-12-15, i. k. 2020-27346

17. Oficialusis elektroninis dokumentas – Lietuvos vyriausiojo archyvaro nustatyta tvarka valstybės ar savivaldybės institucijos, įstaigos ar įmonės, valstybės įgalioto asmens informacinių technologijų priemonėmis sudarytas, patvirtintas ar gautas elektroninis dokumentas, pasirašytas elektroniniu parašu ir įtrauktas į apskaitą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2240](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2016-01-06, i. k. 2016-00369

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-992](#), 2006-12-19, *Žin.*, 2007, Nr. 4-154 (2007-01-11), i. k. 1061010ISTA000X-992

Nr. [XI-917](#), 2010-06-18, *Žin.*, 2010, Nr. 79-4055 (2010-07-03), i. k. 1101010ISTA00XI-917

Nr. [XI-1956](#), 2012-03-29, Žin., 2012, Nr. 44-2147 (2012-04-14); Žin., 2012, Nr. 46-0 (2012-04-19); Žin., 2012, Nr. 79-0 (2012-07-05), i. k. 1121010ISTA0XI-1956
Nr. [XIV-38](#), 2020-12-03, paskelbta TAR 2020-12-15, i. k. 2020-27346

18. Priėjimas prie dokumentų – teisė susipažinti su dokumentais įstatymų nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2240](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2016-01-06, i. k. 2016-00369

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-992](#), 2006-12-19, Žin., 2007, Nr. 4-154 (2007-01-11), i. k. 1061010ISTA000X-992

Nr. [XI-917](#), 2010-06-18, Žin., 2010, Nr. 79-4055 (2010-07-03), i. k. 1101010ISTA00XI-917

Nr. [XI-1956](#), 2012-03-29, Žin., 2012, Nr. 44-2147 (2012-04-14); Žin., 2012, Nr. 46-0 (2012-04-19); Žin., 2012, Nr. 79-0 (2012-07-05), i. k. 1121010ISTA0XI-1956

Nr. [XIV-38](#), 2020-12-03, paskelbta TAR 2020-12-15, i. k. 2020-27346

19. Specialios įrangos priemonės – dokumentų saugojimo ir (ar) peržiūrėjimo programinė ir techninė įranga.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-992](#), 2006-12-19, Žin., 2007, Nr. 4-154 (2007-01-11), i. k. 1061010ISTA000X-992

Nr. [XI-917](#), 2010-06-18, Žin., 2010, Nr. 79-4055 (2010-07-03), i. k. 1101010ISTA00XI-917

Nr. [XI-1956](#), 2012-03-29, Žin., 2012, Nr. 44-2147 (2012-04-14); Žin., 2012, Nr. 46-0 (2012-04-19); Žin., 2012, Nr. 79-0 (2012-07-05), i. k. 1121010ISTA0XI-1956

Nr. [XIV-38](#), 2020-12-03, paskelbta TAR 2020-12-15, i. k. 2020-27346

20. Saugojimo terminas – laikas, kurį dokumentas turi būti išsaugotas.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-992](#), 2006-12-19, Žin., 2007, Nr. 4-154 (2007-01-11), i. k. 1061010ISTA000X-992

Nr. [XI-917](#), 2010-06-18, Žin., 2010, Nr. 79-4055 (2010-07-03), i. k. 1101010ISTA00XI-917

Nr. [XI-1956](#), 2012-03-29, Žin., 2012, Nr. 44-2147 (2012-04-14); Žin., 2012, Nr. 46-0 (2012-04-19); Žin., 2012, Nr. 79-0 (2012-07-05), i. k. 1121010ISTA0XI-1956

Nr. [XIV-38](#), 2020-12-03, paskelbta TAR 2020-12-15, i. k. 2020-27346

21. Neteko galios nuo 2022-07-01

Straipsnio dalies naikinimas:

Nr. [XIV-1081](#), 2022-05-12, paskelbta TAR 2022-05-27, i. k. 2022-11318

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XI-1956](#), 2012-03-29, Žin., 2012, Nr. 44-2147 (2012-04-14); Žin., 2012, Nr. 46-0 (2012-04-19); Žin., 2012, Nr. 79-0 (2012-07-05), i. k. 1121010ISTA0XI-1956

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIV-38](#), 2020-12-03, paskelbta TAR 2020-12-15, i. k. 2020-27346

22. Valstybė narė – bet kuri Europos Sąjungos valstybė narė ar kita Europos ekonominės erdvės valstybė.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XI-1956](#), 2012-03-29, Žin., 2012, Nr. 44-2147 (2012-04-14); Žin., 2012, Nr. 46-0 (2012-04-19); Žin., 2012, Nr. 79-0 (2012-07-05), i. k. 1121010ISTA0XI-1956

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIV-38](#), 2020-12-03, paskelbta TAR 2020-12-15, i. k. 2020-27346

23. Valstybės įgaliojimo asmenys – asmenys, atliekantys valstybės suteiktas įstatymų nustatytas funkcijas (antstoliai, notariai).

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-992](#), 2006-12-19, Žin., 2007, Nr. 4-154 (2007-01-11), i. k. 1061010ISTA000X-992

Nr. [XI-917](#), 2010-06-18, Žin., 2010, Nr. 79-4055 (2010-07-03), i. k. 1101010ISTA00XI-917

Nr. [XI-1956](#), 2012-03-29, Žin., 2012, Nr. 44-2147 (2012-04-14); Žin., 2012, Nr. 46-0 (2012-04-19); Žin., 2012, Nr. 79-0 (2012-07-05), i. k. 1121010ISTA0XI-1956

Nr. [XIV-38](#), 2020-12-03, paskelbta TAR 2020-12-15, i. k. 2020-27346

24. Valstybės ir savivaldybių institucijos, įstaigos, įmonės – valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos, finansuojamos iš valstybės ar savivaldybių biudžetų, valstybės pinigų fondų, valstybės ir savivaldybių įmonės.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-992](#), 2006-12-19, *Žin.*, 2007, Nr. 4-154 (2007-01-11), i. k. 1061010ISTA000X-992

Nr. [XI-917](#), 2010-06-18, *Žin.*, 2010, Nr. 79-4055 (2010-07-03), i. k. 1101010ISTA00XI-917

Nr. [XI-1956](#), 2012-03-29, *Žin.*, 2012, Nr. 44-2147 (2012-04-14); *Žin.*, 2012, Nr. 46-0 (2012-04-19); *Žin.*, 2012, Nr. 79-0 (2012-07-05), i. k. 1121010ISTA0XI-1956

Nr. [XIV-38](#), 2020-12-03, paskelbta TAR 2020-12-15, i. k. 2020-27346

25. Veiklos dokumentai – valstybės ar savivaldybės institucijos, įstaigos ar įmonės, valstybės įgalioto asmens, nevalstybinės organizacijos, privataus juridinio asmens vykdančios veiklą sudaryti, patvirtinti, gauti, iš kitų juridinių ar fizinių asmenų perimti dokumentai.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [X-992](#), 2006-12-19, *Žin.*, 2007, Nr. 4-154 (2007-01-11), i. k. 1061010ISTA000X-992

Nr. [XI-917](#), 2010-06-18, *Žin.*, 2010, Nr. 79-4055 (2010-07-03), i. k. 1101010ISTA00XI-917

Nr. [XI-1956](#), 2012-03-29, *Žin.*, 2012, Nr. 44-2147 (2012-04-14); *Žin.*, 2012, Nr. 46-0 (2012-04-19); *Žin.*, 2012, Nr. 79-0 (2012-07-05), i. k. 1121010ISTA0XI-1956

Nr. [XIV-38](#), 2020-12-03, paskelbta TAR 2020-12-15, i. k. 2020-27346

26. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatyme, Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatyme.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-1081](#), 2022-05-12, paskelbta TAR 2022-05-27, i. k. 2022-11318

3 straipsnis. Nacionalinis dokumentų fondas

1. Nacionalinį dokumentų fondą sudaro valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų ir įmonių, valstybės įgaliotų asmenų veiklos dokumentai, Lietuvoje įvairiais istorijos laikotarpiais veikusių valstybinių įstaigų ir įmonių veiklos dokumentai, taip pat valstybės archyvuose saugomi dokumentai ir valstybės dokumentiniam paveldui reikšmingi valstybės registrų, žinybinių registrų ir valstybės informacinių sistemų duomenys.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1081](#), 2022-05-12, paskelbta TAR 2022-05-27, i. k. 2022-11318

2. Nacionalinis dokumentų fondas gali būti papildomas išliekamąją vertę turinčiais nevalstybinių organizacijų, privačių juridinių ir fizinių asmenų veiklos dokumentais, taip pat iš kitų valstybių gautais Lietuvos istorinio paveldo ar su Lietuva susijusiais dokumentais ar jų kopijomis.

3. Nacionalinio dokumentų fondo ypatingą dalį sudaro pasipriešinimo (rezistencijos) SSRS ir Vokietijos okupaciniams režimams struktūrų, taip pat Lietuvos SSR vidaus reikalų liaudies komisariato (nuo 1940 m. iki 1941 m., nuo 1944 m. iki 1946 m.), Lietuvos SSR valstybės saugumo liaudies komisariato (1941 m., nuo 1944 m. iki 1946 m.), Lietuvos SSR valstybės saugumo ministerijos (nuo 1946 m. iki 1953 m.), Lietuvos SSR vidaus reikalų ministerijos (nuo 1946 m. iki 1954 m.), Lietuvos SSR valstybės saugumo komiteto (nuo 1954 m. iki 1991 m.), SSRS valstybės saugumo liaudies komisariato (NKGB), SSRS valstybės saugumo ministerijos (MGB), SSRS valstybės saugumo komiteto (KGB) padalinių, veikusių Lietuvoje nuo 1940 m. iki 1991 m., SSRS vidaus reikalų liaudies komisariato (NKVD), SSRS vidaus reikalų ministerijos (MVD) padalinių, veikusių Lietuvoje nuo 1946 m. iki 1954 m., SSRS liaudies gynybos komisariato (NKO), Karinio jūrų laivyno liaudies komisariato (NKVMF) padalinių, veikusių Lietuvoje 1941 m., nuo 1943 m. iki 1946 m., Vyriausiosios žvalgybos valdybos prie Sovietų armijos generalinio štabo (GRU) padalinių, veikusių Lietuvoje nuo 1940 m. iki 1991 m., Lietuvos komunistų partijos ir šioms organizacijoms, tarnyboms pavaldžių struktūrų veiklos dokumentai. Nacionalinio dokumentų fondo ypatingosios dalies dokumentai, išskyrus Lietuvos SSR veikusių valstybės įstaigų, įmonių ir organizacijų buvusių slaptųjų

(pirmųjų) skyrių dokumentus, turi būti perduoti šio Įstatymo 4 straipsnio 2 dalies nustatyta tvarka ir saugomi Lietuvos ypatingajame archyve. Lietuvos SSR veikusių valstybės įstaigų, įmonių ir organizacijų buvusių slaptųjų (pirmųjų) skyrių dokumentai saugomi kituose valstybės archyvuose.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-992](#), 2006-12-19, *Žin.*, 2007, Nr. 4-154 (2007-01-11), i. k. 1061010ISTA000X-992

4 straipsnis. Dokumentų nuosavybė

1. Nacionalinis dokumentų fondas yra Lietuvos Respublikos nuosavybė.

2. Nacionalinio dokumentų fondo dokumentai yra išimti iš civilinės apyvartos. Jeigu šio fondo dokumentais disponuoja privatus juridiniai ar fiziniai asmenys, apie tokių dokumentų turėjimą jie privalo pranešti Lietuvos vyriausiajam archyvarui, kuris priima sprendimą dėl dokumentų perdavimo valstybės archyvui ar savivaldybei, kurios teritorijoje buvo valstybės įstaigos ar įmonės buveinė.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-917](#), 2010-06-18, *Žin.*, 2010, Nr. 79-4055 (2010-07-03), i. k. 1101010ISTA00XI-917

Nr. [XII-2241](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2016-01-06, i. k. 2016-00370

3. Kai privatus juridinis ar fizinis asmuo, disponuojantys Nacionalinio dokumentų fondo dokumentais, perduoti šiuos dokumentus atsisako, Lietuvos vyriausiasis archyvaras ar jo įgaliotas valstybės archyvas turi imtis priemonių įstatymų nustatyta tvarka.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XII-2241](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2016-01-06, i. k. 2016-00370

4. Nevalstybinių organizacijų ir privačių juridinių asmenų veiklos dokumentai yra jų nuosavybė.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-2241](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2016-01-06, i. k. 2016-00370

ANTRASIS SKIRSNIS

DOKUMENTŲ IR ARCHYVŲ VALSTYBINIS ADMINISTRAVIMAS

Pakeistas skirsnio pavadinimas:

Nr. [XI-917](#), 2010-06-18, *Žin.*, 2010, Nr. 79-4055 (2010-07-03), i. k. 1101010ISTA00XI-917

5 straipsnis. Subjektai, vykdančys dokumentų ir archyvų valstybinį administravimą

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybė (toliau – Vyriausybė):

1) tvirtina nacionalines plėtros programas, kuriose suplanuojamos dokumentų ir archyvų valdymo ir naudojimo srities politikos pažangos uždavinius įgyvendinančios priemonės;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-3110](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-09, i. k. 2020-15320

2) tvirtina Dokumentų saugojimo paslaugos licencijavimo tvarkos aprašą;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-2240](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2016-01-06, i. k. 2016-00369

3) tvirtina Dokumentų išvežimo iš Lietuvos Respublikos tvarkos aprašą;

4) atsako už Europos Sąjungos teisės aktų, nustatančių dokumentų ir archyvų valdymo ir naudojimo sritį, perkėlimą į Lietuvos Respublikos nacionalinę teisę;

5) formuoja Europos Sąjungos dokumentų ir archyvų valdymo ir naudojimo srities politiką Lietuvoje;

6) steigia, reorganizuoja, pertvarko ir likviduoja Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnybą ir paveda Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai (toliau – Kultūros ministerija) įgyvendinti dalį šios įstaigos savininko teisių ir pareigų;

7) tvirtina Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnybos nuostatus;

Straipsnio punkto pakeitimai:

8) Valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka priima į pareigas ir iš pareigų atleidžia Lietuvos vyriausiąjį archyvarą;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-1373](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-07-16, i. k. 2018-12041

9) Lietuvos vyriausiojo archyvaro teikimu steigia valstybės archyvus ir paveda Kultūros ministerijai įgyvendinti dalį šių įstaigų savininko teisių ir pareigų;

10) *Neteko galios nuo 2024-01-01*

Straipsnio punkto naikinimas:

Nr. [XIV-1987](#), 2023-05-25, paskelbta TAR 2023-06-09, i. k. 2023-11558

11) atlieka kitas teisės aktuose nustatytas dokumentų ir archyvų valstybinio administravimo funkcijas.

2. Kultūros ministerija:

1) formuoja valstybės politiką dokumentų ir archyvų valdymo ir naudojimo srityje;

2) formuoja kino paveldo apsaugos politiką ir koordinuoja valstybės kino metraščio kūrimą pagal numatytus tikslinius valstybės biudžeto asignavimus ir kultūros ministro nustatytą metraščio kūrimo tvarkos aprašą;

3) dalyvauja formuojant ir įgyvendina valstybės politiką Europos Sąjungos dokumentų ir archyvų valdymo ir naudojimo srityje;

4) rengia ir (arba) koordinuoja dokumentų ir archyvų valdymo ir naudojimo srities priemonių rengimą ir organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja jų įgyvendinimą;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-3110](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-09, i. k. 2020-15320

5) Vyriausybės pavedimu įgyvendina dalį Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnybos ir valstybės archyvų savininko teisių ir pareigų;

6) atlieka kitas teisės aktuose nustatytas dokumentų ir archyvų valstybinio administravimo funkcijas.

3. Lietuvos vyriausiasis archyvaras – atskaitingas Lietuvos Respublikos kultūros ministrui (toliau – kultūros ministras) Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnybos vadovas:

1) dalyvauja formuojant valstybės politiką dokumentų ir archyvų valdymo ir naudojimo srityje ir ją įgyvendina;

2) Vyriausybės arba kultūros ministro pavedimu dalyvauja formuojant Europos Sąjungos politiką dokumentų ir archyvų valdymo ir naudojimo srityje;

3) užtikrina Europos Sąjungos dokumentų valdymo ir naudojimo srities teisės aktų vykdymą Lietuvoje;

4) reglamentuoja dokumentų ir archyvų valstybinio valdymo srities administravimą, teikia derinimo išvadas dėl kitų valstybės institucijų ir įstaigų parengtų su archyvų ir dokumentų valdymo politika susijusių teisės aktų projektų, kitų dokumentų;

5) kontroliuoja, kaip administruojamas Nacionalinis dokumentų fondas;

6) formuoja vienodą dokumentų valdymo praktiką valstybės ir savivaldybių institucijose, įstaigose ir įmonėse;

7) sprendžia valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų ir įmonių veiklos dokumentų perdavimo klausimus;

8) koordinuoja kino paveldo kaupimą, saugojimą ir naudojimą;

9) turi teisę iš valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų ir įmonių, valstybės įgaliotų asmenų, nevalstybinių organizacijų, privačių juridinių asmenų gauti informaciją, susijusią su nustatytų uždavinių ir pavestų funkcijų vykdymu;

10) yra Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnybai ir valstybės archyvams skirtų biudžeto asignavimų valdytojas;

11) atlieka teisės aktuose nustatytas Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnybos, dokumentų

ir archyvų valstybinio administravimo funkcijas.

4. Valstybės archyvai:

1) atlieka viešojo administravimo funkcijas, susijusias su šio ir kitų įstatymų nuostatų, priskirtų valstybės archyvų kompetencijai, įgyvendinimu;

2) kaupia, saugo, tiria ir populiarina Nacionalinio dokumentų fondo nuolat saugomus dokumentus ir valstybės dokumentiniam paveldui reikšmingus valstybės registrų, žinybinių registrų ir valstybės informacinių sistemų duomenis;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-1081](#), 2022-05-12, paskelbta TAR 2022-05-27, i. k. 2022-11318

3) įstatymų nustatyta tvarka užtikrina visuomenės priejimą prie valstybės archyvuose saugomų dokumentų;

4) valstybės archyvuose saugomų dokumentų pagrindu išduoda pažymas, patvirtintas dokumentų kopijas, išrašus juridiniams faktams patvirtinti;

5) administruoja jiems priskirtą Nacionalinio dokumentų fondo dalį, sprendžia šio fondo dalies papildymo nevalstybinių organizacijų, privačių juridinių asmenų ir fizinių asmenų veiklos dokumentais klausimus;

6) pagal kompetenciją prižiūri teisės aktuose nustatytą dokumentų ir archyvų valdymo ir naudojimo reikalavimų įgyvendinimą;

7) pagal kompetenciją užtikrina originalios filmų medžiagos kaupimą, saugojimą ir jos naudojimą įstatymų nustatyta tvarka;

8) pagal kompetenciją įgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų nuostatas dokumentų valdymo ir naudojimo srityje;

9) vykdo kultūrinę edukaciją;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIV-1081](#), 2022-05-12, paskelbta TAR 2022-05-27, i. k. 2022-11318

10) turi teisę iš valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų ir įmonių, valstybės įgaliotų asmenų, nevalstybinių organizacijų, privačių juridinių asmenų gauti informaciją, susijusią su savo uždavinių ir funkcijų vykdymu;

Straipsnio punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIV-1081](#), 2022-05-12, paskelbta TAR 2022-05-27, i. k. 2022-11318

11) turi teisę sudaryti sutartis su Lietuvos Respublikos ir užsienio valstybių juridiniais ir fiziniais asmenimis;

Straipsnio punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIV-1081](#), 2022-05-12, paskelbta TAR 2022-05-27, i. k. 2022-11318

12) turi kitų teisės aktuose nustatytų teisių.

Straipsnio punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIV-1081](#), 2022-05-12, paskelbta TAR 2022-05-27, i. k. 2022-11318

5. Archyvų taryba – ekspertinė institucija, patarianti kultūros ministro kompetencijai priskirtais šio Įstatymo įgyvendinimo klausimais. Archyvų tarybą sudaro valstybės archyvų deleguoti ir kultūros ministro paskirti asmenys. Archyvų tarybos personalinę sudėtį ir jos veiklos nuostatus tvirtina kultūros ministras. Archyvų tarybos narių darbas apmokamas Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo nustatyta tvarka. Archyvų taryba kultūros ministrui pataria dėl:

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1987](#), 2023-05-25, paskelbta TAR 2023-06-09, i. k. 2023-11558

1) valstybės dokumentų ir archyvų politikos formavimo ir valstybinio administravimo;

2) archyvuose esamo paveldo išsaugojimo;

3) valstybės dokumentų ir archyvų sričiai skiriamų biudžeto asignavimų ir kitų lėšų efektyvaus panaudojimo;

4) kitų Archyvų tarybos nuostatuose nurodytų sričių.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1754](#), 2018-12-11, paskelbta TAR 2018-12-18, i. k. 2018-20735

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-917](#), 2010-06-18, *Žin.*, 2010, Nr. 79-4055 (2010-07-03), i. k. 1101010ISTA00XI-917

Nr. [XI-1956](#), 2012-03-29, *Žin.*, 2012, Nr. 44-2147 (2012-04-14); *Žin.*, 2012, Nr. 46-0 (2012-04-19); *Žin.*, 2012, Nr. 79-0 (2012-07-05), i. k. 1121010ISTA0XI-1956

6 straipsnis. Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnybos teisinis statusas

1. Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnyba yra Vyriausybės įstaiga, padedanti Lietuvos vyriausiajam archyvarui įgyvendinti archyvų ir dokumentų srities valstybinį administravimą.

2. Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnybai vadovauja Lietuvos vyriausiasis archyvaras. Jį Valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka priima į pareigas ir iš pareigų atleidžia Vyriausybė.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1373](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-07-16, i. k. 2018-12041

3. Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnyba yra viešasis juridinis asmuo, turintis sąskaitų bankuose ir antspaudą su Lietuvos valstybės herbu ir savo pavadinimu.

4. Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnyba yra biudžetinė įstaiga, finansuojama iš valstybės biudžeto ir kitų įstatymų numatytų finansavimo šaltinių.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-917](#), 2010-06-18, *Žin.*, 2010, Nr. 79-4055 (2010-07-03), i. k. 1101010ISTA00XI-917

7 straipsnis. Valstybės archyvai

1. Valstybės archyvai yra biudžetinės įstaigos, pavaldžios ir atskaitingos Lietuvos vyriausiajam archyvarui. Valstybės archyvus įstatymų nustatyta tvarka steigia ir valstybės archyvų nuostatus tvirtina Vyriausybė. Valstybės archyvų direktorius į pareigas skiria ir iš jų atleidžia Lietuvos vyriausiasis archyvaras įstatymų nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-1956](#), 2012-03-29, *Žin.*, 2012, Nr. 44-2147 (2012-04-14); *Žin.*, 2012, Nr. 46-0 (2012-04-19); *Žin.*, 2012, Nr. 79-0 (2012-07-05), i. k. 1121010ISTA0XI-1956

Nr. [XIV-1987](#), 2023-05-25, paskelbta TAR 2023-06-09, i. k. 2023-11558

2. Valstybės archyvai yra viešieji juridiniai asmenys, turintys sąskaitų bankuose ir antspaudą su Lietuvos valstybės herbu ir savo pavadinimu.

3. Valstybės archyvai yra biudžetinės įstaigos, finansuojamos iš valstybės biudžeto ir kitų įstatymų numatytų finansavimo šaltinių.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-917](#), 2010-06-18, *Žin.*, 2010, Nr. 79-4055 (2010-07-03), i. k. 1101010ISTA00XI-917

8 straipsnis. Valstybės archyvų mokamos paslaugos

Valstybės archyvai gali teikti mokamas dokumentų saugojimo, tvarkymo, paieškos, restauravimo, kopijavimo, konvertavimo, demonstravimo, taip pat mokymo ir konsultavimo paslaugas. Detalų mokamų paslaugų sąrašą ir mokamų paslaugų įkainių apskaičiavimo tvarką Lietuvos vyriausiojo archyvaro teikimu nustato kultūros ministras. Mokamų paslaugų įkainius ir šių paslaugų teikimo tvarką nustato Lietuvos vyriausiasis archyvaras.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-917](#), 2010-06-18, *Žin.*, 2010, Nr. 79-4055 (2010-07-03), i. k. 1101010ISTA00XI-917

Nr. [XI-1956](#), 2012-03-29, *Žin.*, 2012, Nr. 44-2147 (2012-04-14); *Žin.*, 2012, Nr. 46-0 (2012-04-19); *Žin.*, 2012, Nr. 79-0 (2012-07-05), i. k. 1121010ISTA0XI-1956

Nr. [XIV-1081](#), 2022-05-12, paskelbta TAR 2022-05-27, i. k. 2022-11318

9 straipsnis. Neteko galios nuo 2011-01-01

Straipsnio naikinimas:

Nr. [XI-917](#), 2010-06-18, *Žin.*, 2010, Nr. 79-4055 (2010-07-03), i. k. 1101010ISTA00XI-917

TREČIASIS SKIRSNIS

DOKUMENTŲ VALDYMAS IR PERDAVIMAS

10 straipsnis. Dokumentų valdymo organizavimas

1. Valstybės ar savivaldybės institucijos, įstaigos ar įmonės veiklos dokumentai turi būti efektyviai valdomi ir prieinami jos pačios ir kitų asmenų poreikiams tenkinti, apsaugoti nuo sugadinimo, praradimo, neteisėto naudojimo, pakeitimo, sunaikinimo. Už valstybės ar savivaldybės institucijos, įstaigos ar įmonės dokumentų valdymo organizavimą teisės norminių aktų nustatyta tvarka atsako tos institucijos, įstaigos ar įmonės vadovas ar kitas tos institucijos, įstaigos ar įmonės įgaliotas asmuo (toliau – vadovas).

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-1956](#), 2012-03-29, *Žin.*, 2012, Nr. 44-2147 (2012-04-14); *Žin.*, 2012, Nr. 46-0 (2012-04-19); *Žin.*, 2012, Nr. 79-0 (2012-07-05), i. k. 1121010ISTA0XI-1956

2. Valstybės ar savivaldybės institucijos, įstaigos ar įmonės vadovas privalo:

1) nustatyti institucijos, įstaigos ar įmonės veiklos dokumentų registrus ir (ar) nurodyti jos naudojamus registrus, valstybės informacines sistemas ar kitas informacines sistemas, kuriuose registruoti dokumentai nėra registruojami institucijos, įstaigos ar įmonės veiklos dokumentų registruose, ir kitus apskaitos dokumentus;

2) paskirti už veiklos dokumentų registravimą, tvarkymą, apskaitą, saugojimą ir naikinimą atsakingus asmenis ir nustatyti jų įgaliojimus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2473](#), 2019-10-10, paskelbta TAR 2019-10-17, i. k. 2019-16483

3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintame sąraše nurodytos valstybės ir savivaldybių institucijos, įstaigos ir įmonės dokumentus valdo naudodamos Dokumentų valdymo bendrąją informacinę sistemą.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-38](#), 2020-12-03, paskelbta TAR 2020-12-15, i. k. 2020-27346

4. Valstybės ir savivaldybių institucijos, įstaigos ir įmonės, perduodančios valstybės archyvams nuolat saugomus dokumentus, Lietuvos vyriausiojo archyvaro nustatyta tvarka su valstybės archyvais derina dokumentacijos planų duomenis ir šio straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytų apskaitos dokumentų duomenis.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-1956](#), 2012-03-29, *Žin.*, 2012, Nr. 44-2147 (2012-04-14); *Žin.*, 2012, Nr. 46-0 (2012-04-19); *Žin.*, 2012, Nr. 79-0 (2012-07-05), i. k. 1121010ISTA0XI-1956

Nr. [XIV-38](#), 2020-12-03, paskelbta TAR 2020-12-15, i. k. 2020-27346

Nr. [XIV-1081](#), 2022-05-12, paskelbta TAR 2022-05-27, i. k. 2022-11318

5. Valstybės ir savivaldybių institucijos, įstaigos ir įmonės, neperduodančios dokumentų valstybės archyvams, šio straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytus apskaitos dokumentus ir dokumentacijos planus derina su tos institucijos, įstaigos ar įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendinančia institucija ar jos įgaliota įstaiga.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-1497](#), 2008-04-15, *Žin.*, 2008, Nr. 50-1846 (2008-04-30), i. k. 1081010ISTA00X-1497

Nr. [XI-1956](#), 2012-03-29, *Žin.*, 2012, Nr. 44-2147 (2012-04-14); *Žin.*, 2012, Nr. 46-0 (2012-04-19); *Žin.*, 2012, Nr. 79-0 (2012-07-05), i. k. 1121010ISTA0XI-1956

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIV-38](#), 2020-12-03, paskelbta TAR 2020-12-15, i. k. 2020-27346

6. Valstybės įgalioti asmenys veiklos dokumentų valdymą organizuoja šio ir įgaliojimus suteikiančių įstatymų nustatyta tvarka tiek, kiek jie neprieštarauja šiam Įstatymui.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIV-38](#), 2020-12-03, paskelbta TAR 2020-12-15, i. k. 2020-27346

7. Nevalstybinės organizacijos, privatūs juridiniai ir fiziniai asmenys veiklos dokumentų valdymą organizuoja vadovaudamiesi įstatymais, kitais teisės norminiais aktais ir atsižvelgdami į savo prievoles bei poreikius.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIV-38](#), 2020-12-03, paskelbta TAR 2020-12-15, i. k. 2020-27346

8. Valstybės ir savivaldybių institucijos, įstaigos ir įmonės, nevalstybinės organizacijos, privatūs juridiniai asmenys turimų dokumentų pagrindu privalo teisės aktų nustatyta tvarka išduoti juridinius faktus patvirtinančius dokumentus, susijusius su asmens teisių įgyvendinimu.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIV-38](#), 2020-12-03, paskelbta TAR 2020-12-15, i. k. 2020-27346

11 straipsnis. Dokumentų rengimas, tvarkymas, apskaita

1. Dokumentai turi būti rengiami laikantis teisės norminiuose aktuose atitinkamiems dokumentams nustatytų reikalavimų.

2. Valstybės ar savivaldybių institucijų, įstaigų ar įmonių vykdančios teisės norminių aktų nustatytus įgaliojimus ir veiklą sudaryti ir gauti dokumentai turi būti užregistruoti dokumentų registruose arba nurodytuose naudojamuose registruose, valstybės informacinėse sistemose ar kitose informacinėse sistemose, susisteminti pagal institucijos, įstaigos ar įmonės dokumentacijos planą, sutvarkyti ir įtraukti į apskaitą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2473](#), 2019-10-10, paskelbta TAR 2019-10-17, i. k. 2019-16483

3. Nevalstybinės organizacijos ir privatūs juridiniai asmenys dokumentus, kurių rengimą nustato teisės norminiai aktai, privalo rengti, tvarkyti ir į apskaitą įtraukti nustatyta tvarka.

4. Dokumentų rengimo, tvarkymo ir apskaitos bendruosius reikalavimus nustato Lietuvos vyriausiasis archyvaras.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-917](#), 2010-06-18, *Žin.*, 2010, Nr. 79-4055 (2010-07-03), i. k. 1101010ISTA00XI-917

12 straipsnis. Dokumentų saugojimas

1. Valstybės ir savivaldybių institucijos, įstaigos ir įmonės, valstybės įgaliojami asmenys, nevalstybinės organizacijos, privatūs juridiniai asmenys privalo:

1) saugoti dokumentus patikimoje ir saugioje aplinkoje, įvertindami galimus rizikos veiksnius;

2) išsaugoti savo veiklos dokumentus reikiamą laiką, kad būtų užtikrinti veiklos įrodymai, apsaugotos su ja susijusių fizinių ir juridinių asmenų teisės;

3) išsaugoti reikiamą laiką kitų juridinių ir fizinių asmenų veiklos dokumentus, perimtus šio Įstatymo ir kitų teisės norminių aktų nustatyta tvarka;

4) užtikrinti, kad turimi elektroniniai ir kiti dokumentai, prie kurių prieinama tik specialios įrangos priemonėmis, išliktų autentiški, patikimi ir prieinami visą jų saugojimo laiką. Kartu su šiais dokumentais turi būti saugoma ir kontekstinė informacija.

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XI-917](#), 2010-06-18, *Žin.*, 2010, Nr. 79-4055 (2010-07-03), i. k. 1101010ISTA00XI-917

2. Už valstybės ar savivaldybės institucijos, įstaigos ar įmonės, nevalstybinės organizacijos, privataus juridinio asmens veiklos dokumentų išsaugojimą reikiamą laiką atsako vadovas.

3. Valstybės ir savivaldybių institucijos, įstaigos ir įmonės, valstybės įgaliojami asmenys, nevalstybinės organizacijos, privatūs juridiniai asmenys popierinius veiklos dokumentus, išskyrus nuolat saugomus dokumentus, gali išsaugoti elektronine forma, nesaugodami popierinio dokumento, jeigu yra užtikrinamas popierinio dokumento skaitmeninio vaizdo tikrumas.

Popierinių dokumentų atrankos ir jų išsaugojimo elektronine forma tvarką nustato Lietuvos vyriausiasis archyvaras.

TAR pastaba. 12 straipsnio 3 dalies nuostatos dėl popierinių dokumentų galimo išsaugojimo elektronine forma taikomos ir iki įstatymo Nr. XIII-2473 įsigaliojimo (2020-01-01) sukurtiems popieriniams dokumentams.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-2473](#), 2019-10-10, paskelbta TAR 2019-10-17, i. k. 2019-16483

4. Valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų ir įmonių dokumentų saugojimo ir saugyklų įrengimo reikalavimus nustato Lietuvos vyriausiasis archyvaras.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-917](#), 2010-06-18, *Žin.*, 2010, Nr. 79-4055 (2010-07-03), i. k. 1101010ISTA00XI-917

Nr. [XIII-2473](#), 2019-10-10, paskelbta TAR 2019-10-17, i. k. 2019-16483

13 straipsnis. Dokumentų saugojimo terminai

1. Valstybės ir savivaldybių institucijos, įstaigos ir įmonės, nevalstybinės organizacijos ir privatūs juridiniai asmenys veiklos dokumentų saugojimo terminus nustato vadovaudamiesi įstatymų ir kitų teisės norminių aktų reikalavimais. Jei šie reikalavimai nėra nustatyti, dokumentų saugojimo terminai nustatomi atsižvelgiant į valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų ir įmonių, nevalstybinių organizacijų, privačių juridinių asmenų ir kitų susijusių asmenų prievoles ir teisėtus interesus.

2. Valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų ir įmonių vidaus administravimo dokumentų ir nevalstybinių organizacijų ir privačių juridinių asmenų vidaus administravimo dokumentų, kurių rengimą nustato teisės norminiai aktai, saugojimo terminų rodyklės rengia ir suderinę su suinteresuotais centriniais valstybinio administravimo subjektais tvirtina Lietuvos vyriausiasis archyvaras.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-917](#), 2010-06-18, *Žin.*, 2010, Nr. 79-4055 (2010-07-03), i. k. 1101010ISTA00XI-917

Nr. [XI-1956](#), 2012-03-29, *Žin.*, 2012, Nr. 44-2147 (2012-04-14); *Žin.*, 2012, Nr. 46-0 (2012-04-19); *Žin.*, 2012, Nr. 79-0 (2012-07-05), i. k. 1121010ISTA0XI-1956

3. Centriniai valstybinio administravimo subjektai rengia ir, suderinę su Lietuvos vyriausiojo archyvaru, tvirtina šiems subjektams priskirtoje srityje susidarančių dokumentų saugojimo terminų rodykles.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-917](#), 2010-06-18, *Žin.*, 2010, Nr. 79-4055 (2010-07-03), i. k. 1101010ISTA00XI-917

4. Sprendimą, kurie valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų, įmonių, nevalstybinių organizacijų ir privačių juridinių asmenų veiklos dokumentai turi būti saugomi nuolat, priima Lietuvos vyriausiasis archyvaras ar jo įgalioti valstybės archyvai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-917](#), 2010-06-18, *Žin.*, 2010, Nr. 79-4055 (2010-07-03), i. k. 1101010ISTA00XI-917

Nr. [XI-1956](#), 2012-03-29, *Žin.*, 2012, Nr. 44-2147 (2012-04-14); *Žin.*, 2012, Nr. 46-0 (2012-04-19); *Žin.*, 2012, Nr. 79-0 (2012-07-05), i. k. 1121010ISTA0XI-1956

14 straipsnis. Dokumentų naikinimas

1. Dokumentus galima naikinti atlikus jų vertės ekspertizę, kai pasibaigia norminių teisės aktų nustatyti dokumentų saugojimo terminai. Sprendimą dėl valstybės ar savivaldybės institucijos, įstaigos ar įmonės, nevalstybinės organizacijos, privataus juridinio asmens veiklos dokumentų naikinimo ar jų saugojimo terminų pratęsimo priima vadovas pagal Lietuvos vyriausiojo archyvaro nustatytus dokumentų rengimo, tvarkymo ir apskaitos bendruosius reikalavimus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-992](#), 2006-12-19, *Žin.*, 2007, Nr. 4-154 (2007-01-11), i. k. 1061010ISTA000X-992

Nr. [X-1497](#), 2008-04-15, *Žin.*, 2008, Nr. 50-1846 (2008-04-30), i. k. 1081010ISTA00X-1497

Nr. [XI-917](#), 2010-06-18, *Žin.*, 2010, Nr. 79-4055 (2010-07-03), i. k. 1101010ISTA00XI-917

Nr. [XIII-2473](#), 2019-10-10, paskelbta TAR 2019-10-17, i. k. 2019-16483

2. Valstybės ir savivaldybių institucijos, įstaigos ir įmonės sprendimus dėl dokumentų naikinimo turi suderinti su:

- 1) valstybės archyvu, kuriam perduoda nuolat saugomus dokumentus;
- 2) savininko teisės ir pareigos įgyvendinančia institucija ar jos įgaliota įstaiga, kai dokumentai valstybės archyvams neperduodami.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-1956](#), 2012-03-29, *Žin.*, 2012, Nr. 44-2147 (2012-04-14); *Žin.*, 2012, Nr. 46-0 (2012-04-19); *Žin.*, 2012, Nr. 79-0 (2012-07-05), i. k. 1121010ISTA0XI-1956

3. Naikinti atrinkti valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų ir įmonių dokumentai turi būti sunaikinti.

4. Negali būti naikinami Nacionalinio dokumentų fondo ypatingajai daliai priklausančios šio Įstatymo 3 straipsnio 3 dalyje išvardytų struktūrų veiklos dokumentai.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [X-992](#), 2006-12-19, *Žin.*, 2007, Nr. 4-154 (2007-01-11), i. k. 1061010ISTA000X-992

15 straipsnis. Dokumentų perdavimas valstybės archyvams saugoti

1. Valstybės ir savivaldybių institucijos, įstaigos ir įmonės valstybės archyvams perduoda:

- 1) nuolat saugomus dokumentus;
- 2) valstybės dokumentiniam paveldui reikšmingus valstybės registrų, žinybinių registrų ir valstybės informacinių sistemų duomenis.

2. Lietuvos vyriausiasis archyvaras tvirtina valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų ir įmonių, perduodančių nuolat saugomus dokumentus valstybės archyvams, sąrašą ir valstybės registrų, žinybinių registrų ir valstybės informacinių sistemų, kurių duomenys reikšmingi valstybės dokumentiniam paveldui, ir šiuos duomenis perduodančių valstybės registrų, žinybinių registrų ir valstybės informacinių sistemų valdytojų ar jų įgaliotų tvarkytojų sąrašą.

3. Sprendimą dėl konkrečių valstybės dokumentiniam paveldui reikšmingų valstybės registrų, žinybinių registrų ir valstybės informacinių sistemų duomenų, kurie turi būti nuolat saugomi valstybės archyvuose, priima Lietuvos vyriausiasis archyvaras ar jo įgalioti valstybės archyvai, atsižvelgdami į šiuos kriterijus:

- 1) duomenų svarbą istoriniam, politiniam, socialiniam, kultūriniam ar kitais aspektais reikšmingam laikotarpiui ar įvykiui atskleisti;
 - 2) duomenų reikšmę moksliniams, statistiniams ar kitiems tyrimams atlikti;
 - 3) duomenų unikalumą.
4. Valstybės ir savivaldybių institucijos, įstaigos ir įmonės nuolat saugomus dokumentus gali saugoti iki 20 metų nuo jų įtraukimo į apskaitą dienos. Per šį laikotarpį jie turi būti perduoti saugoti valstybės archyvams.

5. Lietuvos vyriausiasis archyvaras, atsižvelgdamas į objektyvias priežastis (valstybės archyvų finansinius, techninius, materialinius išteklius), turi teisę:

- 1) pratęsti nuolat saugomų dokumentų saugojimo valstybės ar savivaldybės institucijoje, įstaigoje ar įmonėje laiką, tačiau ne ilgiau kaip iki 40 metų nuo jų įtraukimo į apskaitą dienos;
- 2) nustatyti konkretų perdavimo valstybės archyvams terminą elektroniniams ir kitiems dokumentams, prie kurių prieinama tik specialios įrangos priemonėmis.

6. Perduodami valstybės archyvams valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų ir įmonių nuolat saugomi dokumentai turi būti tvarkomi teisės norminių aktų nustatyta tvarka. Kartu su perduodamais valstybės ar savivaldybės institucijos, įstaigos ar įmonės dokumentais gali būti perduotos informacijos paieškos priemonės ir dokumentų atsarginės kopijos. Nuolat saugomų dokumentų ir valstybės dokumentiniam paveldui reikšmingų valstybės registrų, žinybinių registrų ir valstybės informacinių sistemų duomenų perdavimo valstybės archyvams tvarką nustato Lietuvos vyriausiasis archyvaras.

7. Nevalstybinių organizacijų, privačių juridinių ir fizinių asmenų veiklos dokumentai į

valstybės archyvus, papildant Nacionalinį dokumentų fondą, perduodami šalių sutartimi. Sutartyje aptariamos šių dokumentų perdavimo, tvarkymo, priėjimo prie jų ir naudojimo sąlygos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-917](#), 2010-06-18, *Žin.*, 2010, Nr. 79-4055 (2010-07-03), i. k. 1101010ISTA00XI-917

Nr. [XI-1956](#), 2012-03-29, *Žin.*, 2012, Nr. 44-2147 (2012-04-14); *Žin.*, 2012, Nr. 46-0 (2012-04-19); *Žin.*, 2012, Nr. 79-0 (2012-07-05), i. k. 1121010ISTA0XI-1956

Nr. [XIV-1081](#), 2022-05-12, paskelbta TAR 2022-05-27, i. k. 2022-11318

16 straipsnis. Likviduojamų ar reorganizuojamų valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų ir įmonių veiklos dokumentų perdavimas

1. Likviduojamos ar reorganizuojamos valstybės ar savivaldybės institucijos, įstaigos ar įmonės, kuri po reorganizavimo pasibaigia, nuolat saugomi dokumentai perduodami valstybės archyviui.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-1956](#), 2012-03-29, *Žin.*, 2012, Nr. 44-2147 (2012-04-14); *Žin.*, 2012, Nr. 46-0 (2012-04-19); *Žin.*, 2012, Nr. 79-0 (2012-07-05), i. k. 1121010ISTA0XI-1956

Nr. [XIV-1081](#), 2022-05-12, paskelbta TAR 2022-05-27, i. k. 2022-11318

2. Likviduojamos valstybės ar savivaldybės institucijos, įstaigos ar įmonės dokumentai, kurių saugojimo terminas, nustatytas norminiuose teisės aktuose, nėra pasibaigęs, perduodami likviduojamos institucijos, įstaigos ar įmonės funkcijų perėmėjui, o jeigu jo nėra, – savininko teisės ir pareigas įgyvendinančiai institucijai ar jos įgaliotai įstaigai arba, jeigu likviduojamos valstybės institucijos, įstaigos ar įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija yra Lietuvos Respublikos Seimas, Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba ministerija, – savivaldybei, kurios teritorijoje buvo valstybės institucijos, įstaigos ar įmonės buveinė.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2241](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2016-01-06, i. k. 2016-00370

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-917](#), 2010-06-18, *Žin.*, 2010, Nr. 79-4055 (2010-07-03), i. k. 1101010ISTA00XI-917

17 straipsnis. Likviduojamų nevalstybinių organizacijų ir privačių juridinių asmenų veiklos dokumentų perdavimas

Likviduojamos nevalstybinės organizacijos ir privataus juridinio asmens veiklos dokumentai, kurių saugojimo terminas, nustatytas teisės norminiuose aktuose, nėra pasibaigęs, turi būti perduoti savivaldybei, kurios teritorijoje buvo nevalstybinės organizacijos ar privataus juridinio asmens buveinė, iki jo išregistravimo iš juridinių asmenų registro.

18 straipsnis. Dokumentų tvarkymo paslaugos teikėjų registravimas ir dokumentų saugojimo paslaugos licencijavimas

1. Lietuvos Respublikos ar kitos valstybės narės pilietis, kitas fizinis asmuo, kuris naudojasi Europos Sąjungos teisės aktuose jam suteiktomis judėjimo valstybėse narėse teisėmis, (toliau šiame straipsnyje – fizinis asmuo) arba Lietuvos Respublikoje įsteigtas juridinis asmuo, kitoje valstybėje narėje įsteigtas juridinis asmuo ar kita organizacija, ar jų padalinys ir (arba) kitoje užsienio valstybėje įsteigto juridinio asmens ar kitos organizacijos padalinys (toliau šiame straipsnyje – juridinis asmuo), Lietuvos Respublikoje pradėję teikti dokumentų tvarkymo paslaugą, ne vėliau kaip per 40 darbo dienų nuo dokumentų tvarkymo paslaugos teikimo pradžios Lietuvos vyriausiajam archyvarui turi pateikti prašymą dėl jo įrašymo į Dokumentų tvarkymo paslaugos teikėjų sąrašą (toliau – prašymas). Fizinis asmuo ar juridinis asmuo (toliau šiame straipsnyje – asmuo), per nustatytą terminą nepateikęs prašymo, pasibaigus šiam terminui, negali teikti dokumentų tvarkymo paslaugos.

2. Prašymas gali būti pateikiamas per atstumą, elektroninėmis priemonėmis per Lietuvos Respublikos paslaugų įstatyme nurodytą kontaktinį centrą arba tiesiogiai kreipiantis į Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnybą. Prašyme turi būti nurodytas fizinio asmens vardas, pavardė,

gyvenamosios vietos adresas, juridinio asmens pavadinimas, teisinė forma, kodas, buveinės adresas, telefono ir fakso numeriai, elektroninio pašto adresas. Asmuo ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos įrašomas į Dokumentų tvarkymo paslaugos teikėjų sąrašą ir apie tai paskelbiama Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnybos interneto svetainėje. Jeigu prašyme nurodyti ne visi privalomi pateikti duomenys, kreipiamasi į asmenį, įrašytą į Dokumentų tvarkymo paslaugos teikėjų sąrašą (toliau – dokumentų tvarkymo paslaugos teikėjas), su prašymu ne vėliau kaip per 10 darbo dienų pateikti trūkstamą informaciją. Jei per nustatytą laiką asmuo tokios informacijos nepateikia, jis per 2 darbo dienas išbraukiamas iš Dokumentų tvarkymo paslaugos teikėjų sąrašo.

3. Kai gaunama informacija apie dokumentų tvarkymo paslaugos teikėjo mirtį arba likvidavimą, kai dokumentų tvarkymo paslaugos teikėjas praneša apie savo veiklos nutraukimą ar jo prašymu arba kai per nustatytą terminą dokumentų tvarkymo paslaugos teikėjas nepateikia visos privalomos pateikti informacijos, nurodytos šio straipsnio 2 dalyje, Lietuvos vyriausiasis archyvaras ne vėliau kaip per 2 darbo dienas išbraukia jį iš Dokumentų tvarkymo paslaugos teikėjų sąrašo.

4. Asmuo, siekiantis įgyti teisę Lietuvos Respublikoje teikti dokumentų saugojimo paslaugą, Lietuvos vyriausiajam archyvarui turi pateikti pranešimą apie ketinimą teikti dokumentų saugojimo paslaugą arba kitos valstybės narės kompetentingos institucijos išduotus dokumentus, įrodančius, kad jis turi teisę teikti dokumentų saugojimo paslaugą pagal tos valstybės narės teisės aktus. Dokumentų saugojimo paslaugos licencijavimo tvarkos aprašą tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

5. Dokumentų saugojimo paslaugą teikti gali šio straipsnio 4 dalyje nurodyti asmenys, atitinkantys šiuos reikalavimus:

1) fizinis asmuo arba juridinio asmens vadovas neturi neišnykusio arba nepanaikinto teistumo už sunkius ar labai sunkius tyčinius nusikaltimus ar nusikaltimus nuosavybei, turtinėms teisėms ir turtiniams interesams, ekonomikai ir verslo tvarkai ar finansų sistemai;

2) fizinis asmuo arba juridinio asmens darbuotojas, atsakingas už licencijuojamą dokumentų saugojimo paslaugą, privalo turėti ne trumpesnę kaip vienų metų darbo patirtį dokumentų saugojimo paslaugos teikimo ir (ar) dokumentų valdymo srityje;

3) asmuo privalo turėti įrengtas dokumentų saugyklas, atitinkančias Lietuvos vyriausiojo archyvaro nustatytus dokumentų saugojimo reikalavimus.

6. Laikoma, kad licencija teikti dokumentų saugojimo paslaugą yra išduota kitą darbo dieną nuo pranešimo apie ketinimą teikti dokumentų saugojimo paslaugą pateikimo Lietuvos vyriausiajam archyvarui arba nuo pranešimo apie ketinimą teikti dokumentų saugojimo paslaugą nurodytos dienos, jeigu ši diena yra vėlesnė negu pranešimo apie ketinimą teikti dokumentų saugojimo paslaugą pateikimo Lietuvos vyriausiajam archyvarui diena.

7. Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnyba asmens atitiktį šio straipsnio 5 dalyje nustatytiems reikalavimams įvertina ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo pranešimo apie ketinimą teikti dokumentų saugojimo paslaugą gavimo dienos. Šis terminas Lietuvos vyriausiojo archyvaro motyvuotu sprendimu gali būti pratęstas, bet ne ilgiau kaip 10 darbo dienų.

8. Dokumentų saugojimo licencijos turėjimą rodo įrašas skelbiamame Dokumentų saugojimo licencijų turėtojų sąraše.

9. Licencija galioja neterminuotai.

10. Lietuvos vyriausiasis archyvaras, nustatęs, kad licencijos turėtojas neatitinka šio straipsnio 5 dalyje nustatytų reikalavimų (išskyrus atvejį, kai šio straipsnio 5 dalies 1 punkte nustatytų reikalavimų neatitinka licencijos turėtojas – fizinis asmuo), privalo įspėti apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą.

11. Licencijos galiojimas sustabdomas, jeigu:

1) licencijos turėtojas, įspėtas apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą dėl šio straipsnio 10 dalyje nurodytų pažeidimų, per nurodytą terminą (ne vėliau kaip per 20 darbo dienų) jų nepašalina;

2) licencijos turėtojas laikinai sustabdo dokumentų saugojimo paslaugos teikimą ir kreipiasi į Lietuvos vyriausiąjį archyvarą dėl licencijos galiojimo sustabdymo;

3) licencijos turėtojas už licencijos įgijimą nesumoka valstybės rinkliavos.

12. Sustabdžius licencijos galiojimą dėl šio straipsnio 11 dalies 1 ar 3 punkte nurodytų pažeidimų, licencijos turėtojas juos turi pašalinti ne vėliau kaip per 60 darbo dienų nuo licencijos galiojimo sustabdymo dienos ir tol, kol nebus pašalinti pažeidimai, licencijos turėtojas turi teisę vykdyti iki licencijos galiojimo sustabdymo sudarytas dokumentų saugojimo paslaugų sutartis, tačiau negali sudaryti naujų sutarčių dėl dokumentų saugojimo paslaugos teikimo. Pašalinęs nustatytus pažeidimus, licencijos turėtojas informuoja Lietuvos vyriausiąjį archyvarą, kuris ne vėliau kaip per 7 darbo dienas nuo informacijos gavimo dienos patikrina, ar pažeidimai pašalinti, panaikina licencijos galiojimo sustabdymą (jeigu pažeidimai pašalinti) arba atsisako panaikinti galiojimo sustabdymą (jeigu pažeidimai nepašalinti) ir apie tai praneša licencijos turėtojui.

13. Licencijos galiojimas panaikinamas, jeigu:

1) licencijos turėtojas nutraukia dokumentų saugojimo paslaugos teikimą ir kreipiasi į Lietuvos vyriausiąjį archyvarą dėl licencijos galiojimo panaikinimo;

2) juridinis asmuo, turintis licenciją, likviduojamas arba fizinis asmuo, turintis licenciją, mirė;

3) licencijos turėtojas per 60 darbo dienų nuo licencijos galiojimo sustabdymo nepašalina nustatyto (nustatytų) pažeidimo (pažeidimų);

4) licencijos turėtojas, kurio licencijos galiojimas sustabdytas, sudaro naujas sutartis dėl dokumentų saugojimo paslaugos teikimo;

5) paaiškėja, kad licencijos turėtojas – fizinis asmuo – neatitinka šio straipsnio 5 dalies 1 punkte nustatytų reikalavimų.

14. Lietuvos vyriausiasis archyvaras sustabdo ar panaikina licencijos galiojimą ir praneša licencijos turėtojui apie licencijos galiojimo sustabdymą ar panaikinimą ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo aplinkybių, nurodytų šio straipsnio 11 ar 13 dalyje, paaiškėjimo dienos.

15. Dokumentų saugojimo veiklos sąlygų laikymosi priežiūrą atlieka Lietuvos vyriausiasis archyvaras arba jo pavedimu valstybės archyvai.

16. Licencijos turėtojas turi teisę apskųsti sprendimus dėl licencijos galiojimo sustabdymo, licencijos galiojimo panaikinimo, atsisakymo panaikinti licencijos galiojimo sustabdymą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-917](#), 2010-06-18, *Žin.*, 2010, Nr. 79-4055 (2010-07-03), i. k. 1101010ISTA00XI-917

Nr. [XII-2240](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2016-01-06, i. k. 2016-00369

KETVIRTASIS SKIRSNIS

PRIĖJIMAS PRIE NACIONALINIO DOKUMENTŲ FONDO DOKUMENTŲ IR JŲ NAUDOJIMAS

19 straipsnis. Priėjimas prie Nacionalinio dokumentų fondo dokumentų

1. Asmenys turi teisę prieiti prie Nacionalinio dokumentų fondo dokumentų, išskyrus tuos dokumentus, prie kurių priėjimą riboja įstatymai. Prie šių dokumentų asmenys turi teisę prieiti tų įstatymų nustatyta tvarka.

2. Asmuo gali susipažinti su dokumentais, prie kurių priėjimas neribojamas, dokumentų saugotojo patalpose arba naudodamasis saugotojo užtikrinama teisėta prieiga prie saugomų elektroninių dokumentų elektroninių ryšių priemonėmis. Asmuo, norintis susipažinti su dokumentais, turi kreiptis į dokumentų saugotoją, pateikdamas rašytinį prašymą. Asmuo neprivalo nurodyti susipažinimo su dokumentais priežasčių.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-1956](#), 2012-03-29, *Žin.*, 2012, Nr. 44-2147 (2012-04-14); *Žin.*, 2012, Nr. 46-0 (2012-04-19); *Žin.*, 2012, Nr. 79-0 (2012-07-05), i. k. 1121010ISTA0XI-1956

3. Dokumentų saugotojas asmeniui, norinčiam susipažinti su dokumentais, turi pateikti turimas paieškos priemones ir jo nurodytus dokumentus arba jų kopijas. Dokumentai ir jų paieškos priemonės asmeniui susipažinti pateikiami nemokamai. Kai susipažinti su dokumentais galima tik specialios įrangos priemonėmis arba kai asmens prašymu pagaminamos dokumentų kopijos, asmuo turi padengti su dokumentų demonstravimu ar kopijavimu susijusias išlaidas. Jei dokumentų saugotojas atsisako pateikti asmens nurodytus dokumentus, jis turi raštu paaiškinti atsisakymo priežastis ir galimybę šį atsisakymą apskūsti įstatymų nustatyta tvarka.

20 straipsnis. Priėjimo prie Nacionalinio dokumentų fondo dokumentų teisės ribojimas

1. Priėjimo prie Nacionalinio dokumentų fondo dokumentų teisė gali būti ribojama tik įstatymais, kad būtų apsaugota juose esanti informacija šiais tikslais:

- 1) nacionalinio saugumo, gynybos, tarptautinių santykių;
- 2) visuomenės saugumo;
- 3) privatumo ir kitų teisėtų privačių interesų;
- 4) nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo;
- 5) šalių lygiateisiškumo teismo procesuose;
- 6) valstybės ekonominės, pinigų (monetarinės), valiutos keitimo politikos;
- 7) viešųjų ir privačių komercinių ir kitų ekonominių interesų.

2. Pasibaigus įstatymų nustatytiems priėjimo prie dokumentų ribojimo terminams, dokumentai turi būti vieši ir prieinami.

3. Priėjimas prie Nacionalinio dokumentų fondo ypatingosios dalies dokumentų, išvardytų šio Įstatymo 3 straipsnio 3 dalyje, yra neribojamas. Priėjimas prie Nacionalinio dokumentų fondo ypatingosios dalies dokumentų reglamentuojamas šio Įstatymo 19 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatyta tvarka. Priėjimas prie dokumentų, kuriuose yra informacijos, susijusios su asmenimis, prisipažinusiais slapta bendradarbiavus su SSRS specialiosiomis tarnybomis ir įrašytais į prisipažinusių asmenų įskaitą, taip pat atvejais, kai nuo SSRS specialiųjų tarnybų nukentėjęs asmuo pareiškia savo valią dėl informacijos apie jį naudojimo ribojimo iki jo mirties, yra ribojamas. Priėjimo prie ribojamų dokumentų ir jų naudojimo tvarką, taip pat tvarką, pagal kurią nuo SSRS specialiųjų tarnybų nukentėjęs asmuo pareiškia valią dėl informacijos apie jį naudojimo ribojimo, vadovaudamasi šiuo ir kitais įstatymais, nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-992](#), 2006-12-19, *Žin.*, 2007, Nr. 4-154 (2007-01-11), i. k. 1061010ISTA000X-992

4. Priėjimas prie nevalstybinių organizacijų, privačių juridinių ar fizinių asmenų veiklos dokumentų, perduotų papildant Nacionalinį dokumentų fondą, gali būti ribojamas, jei tai numatyta dokumentų perdavimo sutartyje.

5. Priėjimas prie Nacionalinio dokumentų fondo dokumentų, kuriuose yra informacijos apie asmens privatų gyvenimą, taip pat prie susistemintų asmens duomenų rinkinių ribojamas 30 metų po to asmens mirties, o jeigu asmens mirties data nenustatyta, – 100 metų nuo to asmens gimimo. Jeigu nenustatyta nei asmens gimimo, nei mirties data, šis priėjimas ribojamas 70 metų nuo dokumentų sudarymo, išskyrus atvejus, kai taikomi šio straipsnio 3 dalyje nustatyti terminai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-992](#), 2006-12-19, *Žin.*, 2007, Nr. 4-154 (2007-01-11), i. k. 1061010ISTA000X-992

Nr. [XIV-1081](#), 2022-05-12, paskelbta TAR 2022-05-27, i. k. 2022-11318

6. Priėjimas prie blogos fizinės būklės dokumentų gali būti ribojamas tol, kol bus pataisyta tokių dokumentų būklė ar pagamintos jų atsarginės kopijos.

21 straipsnis. Nacionalinio dokumentų fondo dokumentų naudojimas

1. Nacionaliniu dokumentų fondu gali naudotis fiziniai ir juridiniai asmenys.

2. Dokumentai, kuriuose esančios informacijos naudojimą riboja įstatymai, naudojami tų įstatymų nustatyta tvarka.

3. Dokumentai, kurie yra autorių teisių objektai, naudojami teisės norminių aktų, reglamentuojančių autorių teises, nustatyta tvarka.

4. Dokumentai gali būti naudojami:

1) faktų įrodymo, švietimo, mokslinio tyrimo ir kitais nekomerciniais tikslais;

2) komerciniais tikslais, kai dokumentų pagrindu siekiant pelno sukuriamas naujas produktas.

5. Dokumentus naudojant komerciniais tikslais, sudaroma dokumentų saugotojo ir jų naudotojo sutartis dėl dokumentų komercinio naudojimo sąlygų. Jos turi būti tokios, kad nebūtų diskriminuojami visi naudotojai.

6. Dokumentų saugotojas neprivalo išversti turimą dokumentą, jį adaptuoti ar konvertuoti, sukurti naudotojo prašomą naują informaciją.

7. Skelbiant Nacionalinio dokumentų fondo dokumentus, būtina nurodyti dokumentų saugotoją. Kai dokumentų naudotojas paskelbia informaciją, parengtą Nacionalinio dokumentų fondo dokumentų pagrindu, jis privalo dokumentų saugotojui nemokamai pateikti vieną leidinio egzempliorių.

22 straipsnis. Nacionalinio dokumentų fondo dokumentų laikinas perdavimas naudotis

1. Nacionaliniam dokumentų fondui priklausančius dokumentus jų saugotojas gali laikinai perduoti naudotis:

1) dokumentus perdavusiems juridiniams ar fiziniams asmenims, jų funkcijų ar teisių perėmėjams – iki 12 mėnesių;

2) parodų organizatoriams – parodos rengimo ir eksponavimo laikotarpiui.

2. Teismams ir ikiteisminio tyrimo įstaigoms dokumentus, priklausančius Nacionaliniam dokumentų fondui, jų saugotojai perduoda ir susigrąžina įstatymų nustatyta tvarka.

3. Dokumentai perduodami tiesiogiai, siunčiami pasiuntinių ar kitu specialiu paštu.

4. Už perduotų dokumentų saugumą, fizinę būklę ir jų grąžinimą dokumentų saugotojui teisės norminių aktų nustatytais ar perdavimo dokumente nurodytais terminais teisės norminių aktų nustatyta tvarka atsako juos laikinai perėmę naudotis juridiniai ar fiziniai asmenys.

PENKTASIS SKIRSNIS DOKUMENTŲ IŠVEŽIMAS IŠ LIETUVOS RESPUBLIKOS

23 straipsnis. Dokumentų išvežimas iš Lietuvos Respublikos

1. Nacionalinio dokumentų fondo dokumentus negražinamai išvežti iš Lietuvos Respublikos draudžiama, išskyrus atvejus, kai yra sudarytos tarptautinės sutartys dėl valstybių dokumentinio paveldo atkūrimo.

2. Nacionalinio dokumentų fondo dokumentai, kuriems yra daugiau kaip 10 metų, kultūrinių mainų ar kitais tikslais gali būti laikinai išvežti iš Lietuvos Respublikos gavus Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos leidimą.

3. Nevalstybinėms organizacijoms, privatiems juridiniams ir fiziniams asmenims priklausančius dokumentus, kuriems yra daugiau kaip 50 metų, išvežti iš Lietuvos Respublikos galima tik gavus Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos leidimą. Jei nustatoma, kad dokumentų nebuvimas nuskurdintų Lietuvos kultūrinį paveldą, leidimas negražinamai išvežti dokumentus neišduodamas.

4. Dokumentų išvežimo iš Lietuvos Respublikos tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

24 straipsnis. Atsakomybė už šio Įstatymo pažeidimus

Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę šio Įstatymo reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo.

2. 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje.

Priedo pakeitimai:

Nr. [XIV-1081](#), 2022-05-12, paskelbta TAR 2022-05-27, i. k. 2022-11318

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-2084](#), 2004-03-30, Žin., 2004, Nr. 57-1982 (2004-04-20), i. k. 1041010ISTA0IX-2084

Lietuvos Respublikos archyvų įstatymo pakeitimo įstatymas

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-992](#), 2006-12-19, Žin., 2007, Nr. 4-154 (2007-01-11), i. k. 1061010ISTA000X-992

Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo 1, 2, 3, 14, 20 straipsnių papildymo ir pakeitimo bei Įstatymo papildymo priedu įstatymas

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1497](#), 2008-04-15, Žin., 2008, Nr. 50-1846 (2008-04-30), i. k. 1081010ISTA00X-1497

Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo 10 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymas

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-917](#), 2010-06-18, Žin., 2010, Nr. 79-4055 (2010-07-03), i. k. 1101010ISTA00XI-917

Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18 straipsnių, antrojo skirsnio pavadinimo pakeitimo, 9 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Įstatymo priedo papildymo įstatymas

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1956](#), 2012-03-29, Žin., 2012, Nr. 44-2147 (2012-04-14); Žin., 2012, Nr. 46-0 (2012-04-19); Žin., 2012, Nr. 79-0 (2012-07-05), i. k. 1121010ISTA0XI-1956

Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo 2, 5, 7, 8, 10, 13, 14, 15, 16, 18, 19 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-2243](#), 2012-10-02, Žin., 2012, Nr. 122-6102 (2012-10-20), i. k. 1121010ISTA0XI-2243

Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymas

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-2240](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2016-01-06, i. k. 2016-00369

Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo Nr. I-1115 2, 5 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymas

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-2241](#), 2015-12-23, paskelbta TAR 2016-01-06, i. k. 2016-00370

Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo Nr. I-1115 4 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymas

9.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1373](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-07-16, i. k. 2018-12041

Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo Nr. I-1115 5 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymas

10.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1754](#), 2018-12-11, paskelbta TAR 2018-12-18, i. k. 2018-20735

Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo Nr. I-1115 5 straipsnio pakeitimo įstatymas

11.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2473](#), 2019-10-10, paskelbta TAR 2019-10-17, i. k. 2019-16483

Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo Nr. I-1115 10, 11, 12 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymas

12.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-3110](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-09, i. k. 2020-15320

Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo Nr. I-1115 5 straipsnio pakeitimo įstatymas

13.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-38](#), 2020-12-03, paskelbta TAR 2020-12-15, i. k. 2020-27346

Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo Nr. I-1115 2 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymas

14.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-1081](#), 2022-05-12, paskelbta TAR 2022-05-27, i. k. 2022-11318

Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo Nr. I-1115 2, 3, 5, 8, 10, 15, 16, 20 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymas

15.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-1987](#), 2023-05-25, paskelbta TAR 2023-06-09, i. k. 2023-11558

Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo Nr. I-1115 5 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymas